

Novice.

— **Razstavni vlak v Prago.** Ker so na mnogih krajih na Slovenskem dne 8. t. m. veliki shodi, dne 9. t. m. pa je v Ljubljani češpljevi sejem, sklenil je odbor za priredbo potovanja Slovencev na narodopisno razstavo v Prago, da se vlak odpelje nepreklicno dne 9. t. m. popoldne ob 5.45 min. — **Rojaki,** vabimo Vas vnovič, da se tega lepega in poučnega potovanja udeležite v prav obilnem številu in zagotovljamo Vas, da bode obisk narodopisne razstave v zlatej Pragi ostal vsakemu udeležencu ves čas življenja v prijetnem spominu.

— **Častno meščanstvo.** Občinski odbor mestne občine Radovljica je v svoji seji dne 19. avgusta t. l. gospodu Josipu Draku c. kr. vladnemu svetniku v Ljubljani zaradi mnogih zaslug za občino Radovljica podelil častno meščanstvo.

— **Kot pokrovitelj k družbi sv. Cirila in Metoda** je pristopil z doneskom 100 gld. pri podružnici za Šiško nje predsednik g. Jak. Matjan, veleposestnik v Zgornji Šiški. Bog daj obilo takih podružničnih predsednikov!

— **Regulacijski načrt za mesto Ljubljano.** Minoliti tork je v seji mestnega občinskega zbora obrazložil vladni svetnik g. Kamilo Sitte iz Dunaja svoj regulacijski načrt za Ljubljano. Načrt je presplošen, ne obseza niti najtehnih in najpotrebnejih regulacij in sploh nikakor ni sposoben, da bi se moglo po njem mesto regulovati. Treba bo, da se zadeve loti druga in ljubljanske razmere bolj spoznavajoča oseba, in to v najkrajšem času, ker sicer Ljubljana ne pride nikoli do vsaj približno dobrega in primerne regulacijskega načrta.

— **»Slovenska Matica«** ima svoj XXX. občni zbor v četrtek dne 26. sept. ob 1/2 5. uri popoldne v mestni dvorani. Vspored: 1.) Predsednikov ogovor. 2.) Letno poročilo tajnikovo o odborovem delovanju. 3.) Računi o društvenem novčnem gospodarstvu. 4.) Volitev treh računskih presojevalcev. 5.) Proračun za l. 1895. 6.) Dopolnilna volitev društvenih odborov. 7.) Posamezni predlogi in nasveti.

— **Zaveza slovenskih kolesarjev** napravi 15. sept. na progi Celje-Ljubljana I zavezno distančno dirko na 73 kilometrov daljave.

— **Število udov družbe sv. Mohorja** pomnožilo se je letos za 6145 proti lanskemu letu in iznaša zdaj 72.097.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** je vložilo meseca avgusta 510 strank 222.125 gld. 19 kr., vzdignilo pa 429 strank 149.072 gld. 30 kr.

— **Kaznilnica na ljubljanskem gradu.** Čuje se, da se namerava kaznilnico na ljubljanskem gradu opustiti ter na to pripadle kaznjence razdeliti na kaznilnici v Mariboru in Gradiški.

— **Ponarejene krone** krožijo se v prometu. Ponarejene so slabo. Spoznati jih je na tem, da na robu nimajo napisu „Viribus unitis“. Tudi nimajo pravega cvenka.

— **Nesreča.** Na tukajšnjem državnem kolodvoru je dne 2. sept. hlapec Gašper Škof po svoji neprevidnosti prišel tako nesrečno mej dva železniška vozova, da mu je zmečkalo ogrodje. Prenesli so nesrečneža v bolnico, kjer je čez nekoliko ur umrl.

— **Ponesrečil** je pri podiranju ubožne hiše v Gradišči v Ljubljani dne 2. sept. delavec Janez Brodnik iz Vel. Osolnika. Pri razdiranju oboka se je zrušil ta nanj in ga pri tej priči ubil.

— **Obesil** se je dne 27. avgusta v Ljubljani zasebnik gosp. Jaklitsch. Potres je moža tako zmedel, da je bilo zadnji čas vidno na njem, da ni popolnoma normalen. Imel ni nikjer obstanka. Po potresu preselil se je v Budimpešto, od tam v Gradec, potem v svoj rojstni kraj Kočevje in od tod zopet v

Ljubljano. Komisijelno se je konstatovalo, da je mož ta čin storil v trenutku duševne nezavednosti.

— **Nesreča ali kaj?** V Studenem pri Postojini našli so na polji poljskega čuvaja Janeza Benčana mrtvega. Obleka na njem je bila vsa zgorela, razun čevljev in klobuka, po truplu je bil ves ožgan. osobito pa je bila dolnja polovica obraza vsled ognja popolnoma črna. Poleg mrtvega je ležala jednocevna puška izstreljena in s cevjo proti mrtvem obrnjena, malo dalje proč je ležala palica. Je tu opraviti s samomorom ali zločinom se ne more dognati. Najbrže se je nesrečnež v hipu duševne zbežanosti sam ustrelil in je strel zažgal obleko na njem, ki je potem na že mrtvem zgorela.

Napad s pismom.

Dne 24. avgusta t. l. oddalo se je v palači Adolfa Rotšilda v Parizu pismo naslovljeno baronu Adolfu Rotšildu s pristavkom, da se naj njemu izroči osebno. Pisec najbrž ni vedel navade v Rotšildovi hiši, da baš tacih pisem, ki imajo omenjeni pristavek, baron Rotšild sam ne odpira. To so pisma, v katerih ljudje prosijo kake pomoči, in jih odpirajo le druge osebe. Ker je bil baron v toplicah, je ravnatelj Rotšildovih posestev Jakobsky-Todhowitz pismo odprl, ker ima pooblastilo. Nakrat je nekaj počilo in Jakobsky začutil je, da ga nekaj peče v očeh in prsti so mu krvaveli.

Od razstrganega pisma so dobili le še kosce. Pokazalo se je, da je bil v pismu peklenski stroj z razstrelilom, ki se je vnel, ko se ga je dotaknila noževa klinja, s katero je ravnatelj odpiral pismo.

Ranjeni uradnik Jakobsky ima 50 let. Bil je sprva notar v Metz in se je 1871. leta odločil za Francijo. Vstopil je k Rotšildu v službo. Pred malo dnevi povrnil se je bil iz Švice s svojega poletnega dopusta. Jakobsky ni odpiral pisem, kateri so prihajali na Rotšildovo banko, temveč le tiste, katere je dobival Rotšild sam.

Ko se je izvedelo, kaj se je zgodilo, odšla sta takoj v Rotšildovo palačo generalni tajnik policijske prefektore Laurent in načelnik mestnega laboratorija Girard. Dognalo se je, da je v pismu bil majhen peklenski stroj. Girard je stroj iz ostankov zopet vkupe sestavil. Bil je narejen iz dveh listov debelega papirja, vmes je pa bilo razstrelivo. [Robovi zavitka so bili posebno debeli, da je bilo pismo težje odpreti. Čudijo se, da se pismo na pošti ni vnelo, ko se je večkrat prekolovalo.

Pismo je bilo zapečaten s črnimi pečati. Ko ga je odpiral Jakobsky, bil je zadel na skrito vrvico. Vrvica je bila v zvezi z kavljikom, ki je vplival na razstrelivo. Ravnatelj je poškodovan na desnem očesu in desni roki. Odrezati mu bodo morali tri prste. Sprva se je mislilo, da mu bodo morali tudi izrezati oko, a kaže se, da tega ne bode treba. Dr. Pamer je spretno iz očesa odpravil vse odlomke in upa, da ohrani ravnatelju vid.

Dolže tega napada nekega odstavljenega učitelja v Viczsur-Čeru v cantalskem departementu, z imenom

Bort. Učitelj je pismo poslal nekemu prijatelju v Pariz, kakor trdi tamošnja poštarica, in ta je pa poskrbel, da se je odposlalo Rotšildu. Učitelj Bort je anarhist. Rotšild, ki se je povrnil v Pariz, misli v zahvalo srečne rešitve osnovati dobrodelno ustanovo.

Obed milijonarjev.

Pred nekaj tedni se je omožila hči znanega milijonarja William Douglas Sloana z Jamer Abererombie Burden v Ameriki. Na posestvu nevestinega očeta je bila zvečer „mala“ veselica, h kateri so bili povabljeni samo bogatini. O tej veselici se je že jako mnogo pisalo, posebno se je omenjalo bogastvo zbranih gostov, katero je znašalo 4 milijarde. Ljudje pa niso bili zadovoljni s površnim opisom veselice, ampak so hoteli vsako reč natanko opisano imeti. Neki gost, sorodnik družine Sloane se je hotel nekoliko postaviti in vso veselico na dolgo in široko popisal. Ubogi revež ni mislil, da se bodo časniki iz njega in z drugih gostov zaradi tega na vse načine norčevali.

Ta človek je zračunal, da bi novoporočeni Burden prihranil 15 dolarjev, ako bi svojo ženo pet minut dolgo objemal, kajti njegovo bogastvo nese okoli tri dolarje vsako minuto.

Veselica se je končala kmalu po polunoci, kajti Vanderbilt (vreden 120 milijonov dolarjev) se je izrazil, da ne ljubi dolgo po noči popivati, ker potem bi moral po dnevi spati in bi tako ne mogel denarja šteti. To je menda njegovo največje veselje! Darila, katera je nevesta prejela, so bila 700.000 dolarjev vredna. Neki bogatin se je celo izrazil, da tako prijateljstvo ni veliko vredno, katero se kupi za par tisoč dolarjev. Ubogi bedak! Pri obedu se je vse lesketalo, kajti noži in vilice so bile iz zlata, zobotrebke so bile iz orlovih peres! Človek si lahko misli, koliko je vse veljalo, ako so morali za vsako zobotrebko ustreliti redkega orla, na mizi pa je bilo stotine in stotine zobotrebek. Pri obedu so bili samo taki bogatini, ki so imeli več milijonov. Ko so gostje zvedeli, da med njimi sedi mož, ki ima samo tri milijone, so ga pograbili in skozi vrata na cesto posadili, rekoč, da tak berač ne sme med bogatini sedeti. Tri milijone vreden, pa zraven še berač imenovan biti, je res nekaj posebnega, kar se ne prigodi vsak dan! Med goste so razdelili zlate cekine, katere naj bi domov nesli in med svoje otroke razdelili, da bi se ž njimi igrali.

Na mizo so nosili najbolj dragocena jedila, katera so veljala tisoče in tisoče dolarjev. Seveda vedno siti kapitalisti niso mogli mnogo jesti in jedila so se samo kazala. To je zapravljanje denarja! Jeden bogatinov je zavil bankovec za tisoč dolarjev in potem prosil nasproti sedečo gospico, da bi mu ga pomagala raztrgati, kar je seveda rada storila. Ko se je bankovec raztrgal, padel je lep prstan na tla, kate-

rega je seveda gospica nataknila na svoj prst. Vse se je smejalo in ploskalo temu bedastemu činu.

William Vanderbilt je rekel, da bi rad videl, da bi vsaj toliko let živel, kolikor ima milijonov. On bi menda rad videl, da bi se izrek glasil: „Denar je čas“, ne pa „Čas je denar!“ Zaboječki, v katerih so imeli na mizah smodke, so bili jako krasni in veljali od 5000 do 10.000 dolarjev. Koliko so smodke veljale pa še govoriti nočemo.

— **Požar v Zadru.** Dne 19. avgusta pričelo je goret v skladišči lesa tvrdke Marko Ceolin v Zadru. Bilo je nekoliko vetra in vsled tega se je širil ogenj grozno naglo. Skladišče je popolnoma izgorelo, kakor tudi tam nahajajoče se poslopje. Škode je okolo 20.000 gld., zavarovanega bilo je pa le malo. — Veter je zanesel požar tudi na bližnje hiše, in pogorela je streha in pohištvo poslopja, v katerem je nastanjena okrajna bolniška blagajna. Zgorelo je mnogo važnih spisov, blagajno pa so rešili.

— **Nesreča.** Tržaška trgovca Karol Ruggero in Jakob Levi peljala sta se dne 20. avgusta zvečer po miramarski cesti. Sedela sta v malem vozu, v katerega je bil vprežen jeden konj, kojega vodil Ruggero. Hkrati se je konj splasil in zdirjal. Blizu viadukta juž železnice, trčil je voz ob drog brzobjavne napeljave. Konj se je ustavil, toda trgovca odletela sta vsled silnega sunka raz voz. Obležala sta okrvavljena in brez zavesti. Slučajno je prifrčal tam mimo kolesar, ki je pozval pomoč. Ponesrečena trgovca so odpeljali na zdravniško postajo. Oba sta se silno pobila. Ruggero zlomil si je nogi in si pretresel možgane. Levi pa si je zlomil levo nogo in se pobil na glavi in rokah.

— **Požar mesta.** Mesto Novi dvor pri Varšavi je pogorelo. Zgorelo je več prodajalnic in tudi mestne hiše. Iz Varšave prišli so gasilci gasit. Bilo je zažgano.

— **Nesreča v gorah.** Dne 30. avgusta je ponesrečila na Ziwalthornu v Švici Angličanka Sampsova. Ta ženska je v moški obleki lazila po Švicarskih gorah. Zadel jo je neki kamen, ki se je privalil z gore in bila je kmalu mrtva. — Wiesbadenski sodni uradnik Frid. Berbe je v nekih Tirolskih gorah dne 28. avgusta se ponesrečil, ko je bral planinke. Pal je v n-ko brezdna, in so ga pastirji našli še le čez štiri dni. Izvlekli so iz brezdna še živega, a se dvomi, da bi ozdravel.

— **Tropična vročina.** Dne 2. septembra je bilo v Trstu 33° C. gorkote v senci, v Rimu in Milanu tudi 33°, v Florenci 33° in v Palermu in Mesini pa 37° gorkote. Že več desetletij ni bilo take vročine v septembru.

— **Odvetnik tat.** V Budimpešti zaprli so odvetnika Tokacza, katerega dolže, da se je pred dvema letoma udeležil neke tatvine pri ogerski eskopni banki. Ta odvetnik je nedavno bil še zagovornik tatu Csomborja, sedaj je pa že sam zaradi tatvine v ječi.

— **Drzen slepar.** Dne 29. avgusta zjutraj prišel je v stanovanje gospe Klotilde Sambo v Trstu, lepo opravljen mlad gospod. Predstavil se ji je kot policijski agent in ji povedal, da so nje sina zaprli, ker je poneveril neko svoto na škodoneke trgovine z manifakturnim blagom. On, „gospod agent“, pa da bi mogel vso stvar poravnati, ako mu gospa izroči 40 gld. in mladi Sambo bi bil rešen iz zapora. Konečno bi bil „agent“ zadovoljen tudi z 20 gld., toda dobil ni prav nič in moral je oditi „suh“, kakor je bil prišel. Gospa Sambo je potem povprašala pri policijskem ravnateljstvu, in tam je izvedela v veselo svoje presenečenje, da o nje „zaprtem“ sinu ne ve nihče ničesar, in da si je bil vso stvar izmislil premeten slepar, da bi zvalil iz nje 40, ali vsaj 20 gld. Vrlega „agenta“ zasleduje policija.